

HE 281/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annettua lakia. Laissa säädettäisiin perusteista, joilla kansallisen tuotehyväksynnän myöntänyt toimielin voi peruuttaa antamansa hyväksynnän. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä helmikuuta 2015.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 Nykytila	3
1.1 Yleistä	3
1.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö	3
2 Ehdotetut muutokset	3
3 Esityksen vaikutukset	3
3.1 Yleistä	3
3.2 Yritysvaikutukset	3
4 Asian valmistelu	4
5 Riippuvuus muista esityksistä	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	6
2 Voimaantulo	9
LAKIEHDOTUS	10
Laki	10
eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain muuttamisesta	10
LIITE	13
RINNAKKAISTEKSTI	13
Laki	13
eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain muuttamisesta	13

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Yleistä

Eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annettuun lakiin ei sisälly perusteita, jolla vapaaehtoinen kansallinen tuotehyväksyntä voitaisiin peruuttaa tilanteessa, jossa rakennustuote ei tosiasiallisesti vastaa tyyppihyväksyntää, varmennustodistusta tai valmistuksen laadunvalvonnasta annettua sertifiikaattia tai jos tuote aiheuttaa välitöntä vaaraa terveellisyydelle, turvallisuudelle tai ympäristölle. Jos rakennustuote ei ole maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) tai sen nojalla annettujen olennaisten teknisten vaatimusten mukainen, on rakennustuotteen tuotehyväksyntä voitava peruuttaa.

1.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö

EU:n rakennustuoteasetuksen (EU) N:o 305/2011 mukainen rakennustuotteiden CE-merkintä ei kata kaikkia rakennustuotteita. CE-merkinnän soveltamisalan ulkopuolella olevia rakennustuotteita voidaan hyväksyä kansallisia tuotehyväksyntöjä käyttäen. Lähtökohtaisesti EU:n jäsenvaltioissa samoin kuin EU:n ulkopuolisissa valtioissa on omia kansallisia tuotehyväksyntäjärjestelmiään, kuten tyyppihyväksyntöjä. Eri maiden kansalliset vaatimukset samoin kuin tuotehyväksynnät poikkeavat toisistaan muun muassa tuotteiden testaamisen suhteen. Tämä johtuu siitä, että eri maiden ilmastolliset ja geologiset olosuhteet poikkeavat toisistaan. Muualla tyyppihyväksytty tuote ei automaattisesti ole kelpoinen Suomessa käytettäväksi. Rakennustuoteasetuksessa on säännökset CE-merkittyjen terveellisyys- tai turvallisuusrisikin sisältävien rakennustuotteiden korjaamiseksi tai viime kädessä markkinoilta poistamiseksi. Jokaisessa maassa on sen sijaan säädettävä erikseen menettelyistä turvallisuutta, terveellisyyttä tai ympäristöä vaarantavien rakennustuotteiden saattamiseksi kan-

sallisen hyväksynnän mukaiseksi tai kansallisen hyväksymisen peruuttamiseksi.

2 Ehdotetut muutokset

Hallituksen esityksellä ehdotetaan lisättäväksi tyyppihyväksyntää, varmennustodistusta ja valmistuksen laadunvalvontaa koskeviin pykäliin perusteet, joiden mukaan hyväksynnän myöntänyt toimielin voisi peruuttaa hyväksyntänsä. Lisäksi varmennustodistusta ja valmistuksen laadunvalvontaa koskevia pykälää tarkennetaan siten, että kyseiset kansalliset tuotehyväksynnot lakkaavat rakennustuotteen siirryttyä CE-merkinnän soveltamisalaan.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Yleistä

Kotitalouksien asema rakennustuotteiden käyttäjinä paranee, kun kansallinen tuotehyväksyntä voidaan peruuttaa rakennustuotteilta, jotka eivät täytä olennaisia teknisiä vaatimuksia.

Hallituksen esityksellä ei ole merkittäviä suoria valtiontaloudellisia vaikutuksia. Esityksellä ei ole myöskään merkittäviä ympäristövaikutuksia eikä sukupuolivaikutuksia.

3.2 Yritysvaikutukset

Muutoksesta on etua niille rakennustuotteiden maahantuojille, valmistajille ja niiden valtuuttamille edustajille, jotka toimivat lainsäädäntöä noudattaen, sillä markkinoilta voidaan tarvittaessa poistaa tuotteet, jotka eivät täytä niitä koskevia olennaisia teknisiä vaatimuksia.

Kansallisen vapaaehtoisen tuotehyväksynnän peruuttamisella on vaikutusta niiden maahantuojien, valmistajien tai niiden valtuuttamien edustajien toimintaan, jotka ovat markkinoineet rakennustuotetta, joka ei ole kelpoinen rakentamisessa käytettäväksi. Kansallisen tuotehyväksynnän peruuttamisella voi olla kyseisen rakennustuotteen valmis-

tajalle taloudellisia vaikutuksia, sillä rakennustuotteen kelpoisuus voidaan joutua osoittamaan eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain 17 §:n mukaan rakennuspaikkakohtaisesti. Taloudellisia vaikutuksia voi rakennustuotteen valmistajalle aiheutua myös sen vuoksi, että valmistaja vastaa siitä, että rakennustuote on olennaisten teknisten vaatimusten mukainen. On periaatteessa mahdollista, että vastaavia taloudellisia vaikutuksia voisi aiheutua rakennustuotteen maahantuojalle, jos maahantuoja edustaa jossakin muussa maassa toimivaa valmistajaa.

Normaalitilanteessa annettu kohtuullinen aika puutteiden korjaamiseen mahdollistaa sen, että hyväksyntä säilyy voimassa. Viipymättä hyväksyntä peruutetaan vain tilanteissa, joissa rakennustuote aiheuttaisi välitöntä vaaraa terveellisyydelle, turvallisuudelle tai ympäristölle ja Turvallisuus- ja kemikaaliviranomainen olisi tehnyt asiaa koskevan päätöksen. Näitä tilanteita ei voida olettaa syntyvän lähtökohtaisesti oikein toimivien maahantuojien, valmistajien tai näiden valtuuttamien edustajien liiketoimintaa haittaavasti.

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiinsa koskeva päätös tuomioistuimen käsiteltäväksi. Rakennustuotteen valmistajalla on aina mahdollisuus korjata rakennustuotteessa oleva vika tai puute ja saada sillä tavoin kansallinen hyväksyntä pysymään voimassa. Lisäksi rakennustuotteen valmistaja voi valittaa peruuttamispäätöksestä. Jos tuote aiheuttaa välitöntä vaaraa terveellisyydelle, turvallisuudelle tai ympäristölle, on hyväksyntä peruutettava viipymättä. Tällöinkin valmistaja voi valittaa päätöksestä ja hakea uutta hyväksyntää heti, kun tuote taas täyttää olennaiset tekniset vaatimukset. Koska valitusprosessi tuomioistuimessa voi kestää kauankin, on peruuttamispäätöstä voitava soveltaa muutoksenhausta huolimatta. Valitusprosessin aikana valmistaja voi kuitenkin korjata tuotteessa olevan vian tai puutteen, jolloin koko prosessin jatkaminen ei enää ole välttämätöntä, vaan valmistajalle voidaan myöntää uusi hyväksyntä.

Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin vi-

ranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. On luonnollista, että kansallisen hyväksynnän myöntänyt taho voi myös peruuttaa antamansa päätöksen. Lain muutoksella ei siten merkittävästi muuteta kansalliselle toimielimille jo aiemmin myönnettyä toimivaltaa.

Edellä mainituilla perusteilla voidaan katsoa, että lain muutoksella ei ole merkittäviä yritysvaikutuksia varsinkin, kun kansalliset tuotehyväksynät ovat valmistajille aina vapaaehtoisia, ja rakennustuotteet voivat olla markkinoilla ilman kansallista tuotehyväksyntää.

4 Asian valmistelu

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun asetuksen eräiden säännösten muuttamisesta oli lausunnolla 10.7.–22.8.2014. Eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annettua asetusta ehdotettiin muutettavaksi siten, että vapaaehtoinen kansallinen tuotehyväksyntä voidaan peruuttaa, jos rakennustuote ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen säännösten olennaisia vaatimuksia. Lausuntokierroksen jälkeen päätettiin siirtää rusteet kansallisen tuotehyväksynnän peruuttamisesta lakiin eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä. Asetukseen päätettiin edelleen jättää velvollisuus mainita kansallisen hyväksynnän peruuttamisesta päätöksen perusteissa. Uudesta hallituksen esityksestä johtuen säädösmuutokset lähetettiin uudelleen lausunnolle 12.9.–10.10.2014. Lausuntoja pyydettiin samoilta tahoilta kuin ensimmäiselläkin kerralla.

Lausunnon antoivat pyynnön perusteella A-Insinöörit Suunnittelu Oy, Finotrol Oy, Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto, Inspecta Sertifiointi Oy, Suomen Kuntaliitto, Suomen Omakotiliitto ry, maa- ja metsätalousministeriö, Muoviteollisuus ry, oikeusministeriö, Rakennustarkastusyhdistys RTY ry, Rakennusteollisuus RT ry, Rakli ry ja VTT Expert Services Oy. Lisäksi LVI-

talotekniikkateollisuus ry ja Teknologiateollisuus ry antoivat yhteisen lausunnon.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lla, Kilpailu- ja kuluttajavirastolla, Rakennustietosäätiö RTS:llä, Turun kaupungin rakennusvalvonnalla, sisäministeriöllä ja valtiovarainministeriöllä ei ollut huomautettavaa muutetusta lausuntoaineistosta. Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ollut lausuttavaa, jos kysymys CE-merkitsemättömien rakennustuotteiden markkinavalvontaviranomaisten resursseista saadaan ratkaistua ja hallituksen esitys maankäyttö- ja rakennuslain muutoksesta etenee.

Lausunnonantajat pitivät perusteltuna sääntää lailla kansallisten tuotehyväksyntöjen peruuttamisesta.

Oikeusministeriö katsoi lausunnossaan, että perustuslain 21 ja 124 §:t edellyttävät, että muutoksenhakusääntely on tarkistettava kattamaan nimenomaisesti myös lakiehdotuksen tarkoittamat toimielimen tekemät peruuttamispäätökset. Peruuttamisella tavoiteltujen intressien turvaamiseksi lakiin on mahdollista ottaa säännös peruuttamispäätöksen täy-

täntöönpanokelpoisuudesta muutoksenhausta huolimatta.

Oikeusministeriön hallituksen esityksellä eräiden hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamisesta (HE 230/2014) on tarkoitus kumota eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain 37 § ja muuttaa 36 §:ää. Muutoksen johdosta 36 §:n toiseen momenttiin lisätään säännös siitä, että muuhun lain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Näin ollen oikeusministeriön tekemä muutos kattaa lausunnossa mainitun tarpeen tarkistaa muutoksenhakusääntely kattamaan myös peruuttamispäätökset.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy hallituksen esitykseen laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (HE 280/2014) ja hallituksen esitykseen eräiden hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamisesta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

8 §. Tyyppihyväksyntäpäätös. Pykälän ensimmäisen momentin ensimmäisestä kohdasta poistetaan maininta hakijan nimestä. Kohta on ollut omiaan aiheuttamaan sekaannusta, sillä vain rakennustuotteen valmistaja voi olla hakija. Aikaisemmin näin ei ollut, vaan tyyppihyväksyntä voitiin myöntää myös esimerkiksi maahantuojalle.

Pykälän toisessa momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tyyppihyväksyntä on peruutettava, jos rakennustuote ei täytä olennaisia teknisiä vaatimuksia. Velvollisuus koskee sekä ympäristöministeriön valtuuttamaa tyyppihyväksyntälaitosta että ympäristöministeriötä tyyppihyväksynnän myöntäjänä. Tyyppihyväksynnän tarkoituksena on osoittaa, että tyyppihyväksytty tuote on sitä koskevien maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen olennaisten teknisten vaatimusten mukainen. Rakennustuote, joka ei täytä olennaisia teknisiä vaatimuksia, ei ole kelpoinen käyttäväksi rakennuskohteessa. Rakennustuotteen tuotelaadun tai turvallisuuden heikkenemisen vuoksi sen tyyppihyväksyntä on peruutettava.

10 §. Tyyppihyväksyntään liittyvä valvonta. Pykälän ensimmäistä momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tyyppihyväksyntälaitoksen tai ympäristöministeriön tyyppihyväksynnän myöntäjänä on peruutettava tyyppihyväksyntä, jos maahantuoja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja ei korjaa laadunvalvonnan varmentamisessa havaittuja puutteita. Peruuttamisvelvollisuus koskee puutteita, joilla on vaikutusta olennaisten teknisten vaatimusten täyttymisen tai tuotteen turvallisuuden kannalta. Jos puute on vähäinen tai sen korjaaminen on nopeaa ja helposti todennettavissa, esimerkiksi puute kohdistuu mittalaitteen kalibroitiin, ei puutteen vielä tarvitse johtaa hyväksynnän peruuttamiseen. Vaikka tyyppihyväksyntä voidaan myöntää vain valmistajalle, ennen tyyppihyväksynnän peruuttamista on kohdullista antaa rakennustuotteen maahantuojalle, valmistajalle tai tämän valtuuttamalle edustajalle tilaisuus korjata puutteet. Näin

valmistajan lisäksi myös maahantuojalla tai valmistajan valtuuttamalla edustajalla on mahdollisuus puutteiden korjaamiseen. Kohdullisena aikana voidaan pitää rakennustuotteesta riippuen 2–6 kuukautta. Eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun asetuksen 3 §:ssä on jo säädetty, että tuotelaadun tai turvallisuuden heikkenemisestä on huomautettava kirjallisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksella HE (/2014) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tehtäväksi on säädetty muun ohella tyyppihyväksynnällä, varmennustodistuksella ja valmistuksen laadunvalvonnasta annetulla sertifiikatilla kansallisesti hyväksytyjen rakennustuotteiden markkinavalvonta. Jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on maankäyttö- ja rakennuslain 181 §:n nojalla kieltänyt rakennustuotteen käyttämisen tai määrännyt maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin rakennustuotteen poistamiseksi markkinoilta, on tyyppihyväksyntälaitoksen tai ympäristöministeriön myöntämänsä tyyppihyväksynnän osalta peruutettava tyyppihyväksyntä viipymättä.

12 §. Varmennustodistuksen käyttäminen. Varmennustodistuksia myöntävän hyväksyntätoimielimen olisi peruutettava varmennustodistus, jos maahantuoja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja ei korjaa laadunvalvonnan varmentamisessa havaittuja puutteita. Peruuttamisvelvollisuus koskee puutteita, joilla on vaikutusta olennaisten teknisten vaatimusten täyttymisen tai tuotteen turvallisuuden kannalta. Jos puute on vähäinen tai sen korjaaminen on nopeaa ja helposti todennettavissa, esimerkiksi puute kohdistuu mittalaitteen kalibroitiin, ei puutteen vielä tarvitse johtaa hyväksynnän peruuttamiseen. Vaikka varmennustodistus voidaan myöntää vain valmistajalle, ennen varmennustodistuksen peruuttamista on kohdullista antaa rakennustuotteen maahantuojalle, valmistajalle tai tämän valtuuttamalle edustajalle tilaisuus korjata puutteet. Näin valmistajan lisäksi myös maahantuojalla tai valmistajan valtuuttamalla edustajalla on mahdollisuus puutteiden korjaamiseen. Koh-

tuullisena aikana voidaan pitää rakennustuotteesta riippuen 2–6 kuukautta. Eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun asetuksen 8 §:ssä on jo säädetty, että tuotelaadun tai turvallisuuden heikkenemisestä on huomautettava kirjallisesti.

Jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on maankäyttö- ja rakennuslain 181 §:n nojalla kieltänyt rakennustuotteen käyttämisen tai määrännyt maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin rakennustuotteen poistamiseksi markkinoilta, on hyväksytyt toimitusten peruutettava varmennustodistus viipymättä.

14 §. Varmennustodistuksen myöntäminen. Pykälän ensimmäisen momentin ensimmäisestä kohdasta poistetaan maininta hakijan nimestä ja sana valmistaja muutetaan genetiivimuotoon. Kohta on ollut omiaan aiheuttamaan sekaannusta, sillä vain rakennustuotteen valmistaja voi olla varmennustodistuksen hakija.

Pykälän ensimmäiseen momenttiin lisättäisiin kohta 5) hyväksynnän voimassaolo. Pykälässä säädetään jo, että hyväksyntä voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi, joten tämä olisi syytä kirjata selkeästi päätökseen. Tämän lisäyksen johdosta 12 §:ssä olevan asetuksenantovaltuuden nojalla olisi lisäksi mahdollista antaa varmennustodistuksen voimassaoloon liittyviä ehtoja.

Pykälän toiseen momenttiin lisättäisiin maininta varmennustodistuksen päättymisestä silloin, kun rakennustuote siirtyy CE-merkinnän soveltamisalaan. Rakennustuoteasetuksen (EU) N:o 305/2011 mukaan rakennustuotteet, jotka kuuluvat harmonisoidun tuotestandardin soveltamisalaan, on CE-merkittävä. Tällöin kansallinen hyväksyntä ei voi enää olla voimassa. Siitä, että laki koskee niitä rakennustuotteita, joille ei ole harmonisoitua tuotestandardia tai eurooppalaista teknistä arviointia, on mainittu lain 2 §:ssä, mutta kansallisen hyväksynnän päättymisestä ei varmennustodistuksen osalta ole mainittu suoraan tässä pykälässä. Jo myönnettyä varmennustodistusta voidaan käyttää harmonisoidun tuotestandardin siirtymäaikana. Uutta varmennustodistusta ei kuitenkaan voida enää myöntää sen jälkeen, kun harmonisoitu

tuotestandardi on julkaistu ja sen siirtymäaika on alkanut.

Pykälän toiseen momenttiin lisättäisiin myös vaatimus varmennustodistuksen peruuttamisesta, jos rakennustuote ei täytä olennaisia teknisiä vaatimuksia. Varmennustodistuksen tarkoituksena on osoittaa, että rakennustuote on sitä koskevien maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen olennaisten teknisten vaatimusten mukainen. Rakennustuote, joka ei täytä olennaisia teknisiä vaatimuksia, ei ole kelpoinen käyttäväksi rakennuskohteessa. Rakennustuotteen tuotelaadun tai turvallisuuden heikkenemisen vuoksi varmennustodistus on peruutettava. Ympäristöministeriö voi eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain 26 §:n mukaisesti kumota varmennustodistuksen, jos rakennustuote ei ole olennaisten teknisten vaatimusten mukainen. Tämän säännöksen taustalla on ministeriön valvonta-tehtävä liittyen siihen, että ala luo varmennustodistusten arviointiperusteet eikä niitä anneta ympäristöministeriön asetuksina. Siitä huolimatta, että viime kädessä ympäristöministeriö voi kumota väärin perustein myönnettyä varmennustodistuksen, tulisi varmennustodistuksia myöntävällä hyväksytyllä toimielimellä olla mahdollisuus peruuttaa itse myöntämänsä varmennustodistus.

16 §. Valmistuksen laadunvalvonnan sisältö. Pykälän ensimmäiseen momenttiin säädettäisiin velvoite peruuttaa valmistuksen laadunvalvonnasta annettu sertifikaatti, jos rakennustuote ei täytä olennaisia teknisiä vaatimuksia. Sertifikaatin tarkoituksena on osoittaa, että rakennustuote on sitä koskevien maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen olennaisten teknisten vaatimusten mukainen. Rakennustuote, joka ei täytä olennaisia teknisiä vaatimuksia, ei ole kelpoinen käyttäväksi rakennuskohteessa. Rakennustuotteen tuotelaadun tai turvallisuuden heikkenemisen vuoksi valmistuksen laadunvalvontaa koskeva sertifikaatti on peruutettava.

Laadunvalvonnan varmentajan olisi peruutettava sertifikaatti, jos maahantuojaja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja ei korjaa laadunvalvonnan varmentamisessa havaittuja puutteita. Peruuttamisvelvollisuus koskee puutteita, joilla on vaikutusta olen-

naisten teknisten vaatimusten täyttymisen tai tuotteen turvallisuuden kannalta. Jos puute on vähäinen tai sen korjaaminen on nopeaa ja helposti todennettavissa, esimerkiksi puute kohdistuu mittalaitteen kalibroitiin, ei puutteen vielä tarvitse johtaa hyväksynnän peruuttamiseen. Vaikka sertifikaatti valmistuksen laadunvalvonnasta voidaan myöntää vain valmistajalle, ennen sertifikaatin peruuttamista on kohtuullista antaa rakennustuotteen maahantuojalle, valmistajalle tai tämän valtuuttamalle edustajalle tilaisuus korjata puutteet. Näin valmistajan lisäksi myös maahantuojalla tai valmistajan valtuuttamalla edustajalla on mahdollisuus puutteiden korjaamiseen. Kohtuullisena aikana voidaan pitää rakennustuotteesta riippuen 2–6 kuukautta. Eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun asetuksen 11 §:ssä on jo säädetty, että tuotelaadun tai turvallisuuden heikkenemisestä on huomautettava kirjallisesti.

Jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on maankäyttö- ja rakennuslain 181 §:n nojalla kieltänyt rakennustuotteen käyttämisen tai määrännyt maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin rakennustuotteen poistamiseksi markkinoilta, on laadunvalvonnan varmentajan peruutettava sertifikaatti viipymättä.

Pykälään lisättäisiin maininta valmistuksen laadunvalvonnasta annetun sertifikaatin päättymisestä silloin, kun rakennustuote siirtyy CE-merkinnän soveltamisalaan. Rakennustuoteasetuksen mukaan rakennustuotteet, jotka kuuluvat harmonisoidun tuotestandardin soveltamisalaan, on CE-merkittävä. Tällöin kansallinen hyväksyntä ei voi enää olla voimassa. Asiasta on mainittu lain 2 §:ssä, mutta asiaa ei varmennustodistuksen osalta ole mainittu suoraan tässä pykälässä. Jo myönnettyä sertifikaattia voidaan käyttää harmonisoidun tuotestandardin siirtymäaikana. Uutta sertifikaattia ei kuitenkaan voida enää myöntää sen jälkeen, kun harmonisoitu tuotestandardi on julkaistu ja sen siirtymäaika on alkanut.

36 §. Muutoksenhaku. Oikeusministeriön hallituksen esityksessä eräiden hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamises-

ta kerrottujen perustelujen mukaan pykälän otsikko muutettaisiin, koska pykälässä säädetäisiin muutoksenhausta sekä toimielimen että ministeriön päätökseen.

Oikaisuvaatimusmenettelyä koskeva *1 momentti* vastaisi sisällöltään voimassa olevaa lakia, mutta sen sanamuotoa tarkistettaisiin.

Pykälän *2 momentti* muutoksenhausta hallinto-oikeuteen vastaisi sisällöltään voimassa olevaa lakia, mutta sen sanamuotoa tarkistettaisiin. Momentissa säädetäisiin myös muutoksenhausta ministeriön päätökseen.

Pykälän *3 momentissa* säädetäisiin muutoksenhausta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Voimassa olevassa valituslupasäännös koskee muutoksenhakua kaikissa asioissa, joissa hallintopäätöksen on tehnyt toimielin. Ehdotetun *3 momentin* mukaan hallinto-oikeuden päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla pääsääntöisesti vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan. Valituslupasääntelyn piiriin tulisivat siten myös hallinto-oikeuden päätökset asioissa, joissa hallintopäätöksen on tehnyt ympäristöministeriö. Valituslupasääntelyn ulkopuolelle jäisivät toimielimen toiminnan keskeyttämisestä sekä toimielimen valtuutuksen ja hyväksymisen peruuttamista koskevat asiat. Ne ovat asianosaisen oikeusturvan ja elinkeinon harjoittamisen kannalta erityisen merkittäviä.

Oikeusministeriön hallituksen esityksen toiseen momenttiin lisättäisiin vaatimus siitä, että tyyppihyväksynnän, varmennustodistuksen ja valmistuksen laadunvalvonnasta annetun sertifikaatin peruuttamista koskevaa päätöstä olisi noudatettava muutoksenhausta huolimatta. Jos kansallisen hyväksynnän peruuttamisesta tehty muutoksenhaku estäisi päätöksen toimeenpanon, ei päätöksen peruuttamisella olisi toivottuja oikeusvaikutuksia. Voimassa oleva kansallinen tuotehyväksyntä velvoittaa rakennusvalvontaviranomaista. Jos rakennustuote ei ominaisuuksiltaan tosiasiallisesti ole tuotehyväksynnän mukainen, on tuotehyväksyntä voitava peruuttaa. Jos kansallinen tuotehyväksyntä ei peruuttamisen johdosta lakkaa viipymättä, ei peruuttamisella ole merkitystä. Muutoin tuote olisi hyväksyttynä markkinoilla koko vali-

tusprosessin keston ajan, pahimmillaan jopa vuosia.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä helmikuuta 2015.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (954/2012) 8 §:n 1 ja 2 momentti, 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 2 momentti, 14 §, 16 §:n 1 momentti ja 36 § seuraavasti:

8 §

Tyyppihyväksyntäpäätös

Tyyppihyväksyntäpäätöksessä tai sen liitteessä on oltava seuraavat tiedot:

- 1) valmistajan nimi ja kotipaikka;
- 2) tuotteen nimi ja kuvaus tuotteesta;
- 3) tuotteen suunniteltu käyttö;
- 4) hyväksynnän ehdot;
- 5) laadunvalvonnan varmentajan nimi ja kotipaikka sekä laadunvalvontasopimuksen päiväys;
- 6) tuotteen merkitseminen;
- 7) tarvittavat suunnittelutiedot, asennusohjeet, käyttö- ja huolto-ohjeet, varastointiohjeet;
- 8) hyväksynnän voimassaolo.

Tyyppihyväksyntä annetaan määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Tyyppihyväksyntälaitoksen tai ympäristöministeriön tyyppihyväksynnän myöntäjänä on peruutettava tyyppihyväksyntä, jos rakennustuote ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia olennaisia teknisiä vaatimuksia. Jos tuote siirtyy CE-merkinnän soveltamisalaan, tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy.

10 §

Tyyppihyväksyntään liittyvä valvonta

Tyyppihyväksytyt rakennustuotteet laadunvalvonnan varmentamisella on varmistet-

tava, että tuote on tyyppihyväksynnän vaatimusten mukainen ja täyttää lisäksi tyyppihyväksyntää koskevassa päätöksessä asetetut ehdot. Tyyppihyväksyntälaitoksen tai ympäristöministeriön tyyppihyväksynnän myöntäjänä on peruutettava tyyppihyväksyntä, jos maahantuoja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja ei korjaa laadunvalvonnan varmentamisessa havaittuja puutteita. Tyyppihyväksyntäpäätös on peruutettava viipymättä, jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on kieltänyt rakennustuotteen käyttämisen tai määrännyt maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin tuotteen poistamiseksi markkinoilta.

12 §

Varmennustodistuksen käyttäminen

Varmennustodistuksen käyttämisen edellytyksenä on lisäksi valmistajan ylläpitämä tuotannon sisäinen laadunvalvonta ja testaus. Laadunvalvonnan varmentaja varmentaa sisäisen laadunvalvonnan tekemällä sitä koskevan alkutarkastuksen, valvomalla sitä jatkuvasti sekä arvioimalla ja hyväksymällä sen. Varmennustodistuksia myöntävän hyväksytyt toimielimen on peruutettava varmennustodistus, jos maahantuoja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja ei korjaa laadunvalvonnan varmentamisessa havaittuja puutteita. Varmennustodistus on peruutettava

viipymättä, jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on kieltänyt rakennustuotteen käyttämisen tai määrännyt maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin tuotteen poistamiseksi markkinoilta.

14 §

Varmennustodistuksen myöntäminen

Varmennustodistuksessa tai sen liitteessä on oltava seuraavat tiedot:

- 1) valmistajan nimi ja kotipaikka;
- 2) tuotteen nimi ja kuvaus tuotteesta;
- 3) tarpeelliset tiedot tuotteen ominaisuuksista, käyttötavoista sekä muista tuotteen käyttöön liittyvistä seikoista;
- 4) tiedot arviointimenetelmästä;
- 5) hyväksynnän voimassaolo.

Varmennustodistus annetaan määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Hyväksytty toimielin voi tarvittaessa edellyttää määräaika-arviointia sen varmistamiseksi, että tuotteen ominaisuudet vastaavat valmistajan ilmoittamia ominaisuuksia. Toimintuseräkohtaisesti tarkastetut tuotteet saadaan ottaa käyttöön vasta, kun hyväksytty toimielin on antanut kyseistä erää koskevan varmennustodistuksen. Varmennustodistus on peruutettava, jos rakennustuote ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia olennaisia teknisiä vaatimuksia. Jos tuote siirtyy CE-merkinnän soveltamisalan, varmennustodistuksen voimassaolo päättyy.

16 §

Valmistuksen laadunvalvonnan sisältö

Laadunvalvonnassa valmistaja ylläpitää tuotannon sisäistä laadunvalvontaa ja testaus- ta. Laadunvalvonnan varmentaja varmentaa sisäisen laadunvalvonnan tekemällä sitä koskevan alkutarkastuksen, valvomalla sitä jatkuvasti sekä arvioimalla ja hyväksymällä sen. Laadunvalvontaan voi kuulua tuotantolaitoksesta otettujen ja markkinoilta hankittu-

jen tuotteiden testauksia. Valmistuksen laadunvalvonnasta annettu sertifikaatti on peruutettava, jos rakennustuote ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia olennaisia teknisiä vaatimuksia. Laadunvalvonnan varmentajan on peruutettava sertifikaatti, jos maahantuoja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja ei korjaa laadunvalvonnan varmentamisessa havaittuja puutteita. Sertifikaatti on peruutettava viipymättä, jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on kieltänyt rakennustuotteen käyttämisen tai määrännyt maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin tuotteen poistamiseksi markkinoilta. Jos tuote siirtyy CE-merkinnän soveltamisalaan, sertifikaatin voimassaolo päättyy.

36 §

Muutoksenhaku

Hakemuksesta annettuun toimielimen päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään.

Muuhun tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen sekä oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Tyyppi- hyväksynnän, varmennustodistuksen ja valmistuksen laadunvalvonnasta annetun sertifikaatin peruuttamista koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Hallinto-oikeuden päätökseen toiminnan keskeyttämistä sekä valtuutuksen ja hyväksymisen peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2014

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

ANTTI RINNE

Kulttuuri- ja asuntonministeri *Pia Viitanen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain (954/2012) 8 §:n 1 ja 2 momentti, 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 2 momentti, 14 §, 16 §:n 1 momentti ja 36 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

8 §

Tyyppihyväksyntäpäätös

Tyyppihyväksyntäpäätös

Tyyppihyväksyntäpäätöksessä tai sen liitteessä on oltava seuraavat tiedot:

- 1) valmistajan *ja hakijan* nimi ja kotipaikka;
- 2) tuotteen nimi ja kuvaus tuotteesta;
- 3) tuotteen suunniteltu käyttö;
- 4) hyväksynnän ehdot;
- 5) laadunvalvonnan varmentajan nimi ja kotipaikka sekä laadunvalvontasopimuksen päiväys;
- 6) tuotteen merkitseminen;
- 7) tarvittavat suunnittelutiedot, asennusohjeet, käyttö- ja huolto-ohjeet, varastointiohjeet;
- 8) hyväksynnän voimassaolo.

Tyyppihyväksyntä annetaan määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Jos tuote siirtyy CE-merkinnän soveltamisalaan, tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy.

Tyyppihyväksyntäpäätöksessä tai sen liitteessä on oltava seuraavat tiedot:

- 1) valmistajan nimi ja kotipaikka;
- 2) tuotteen nimi ja kuvaus tuotteesta;
- 3) tuotteen suunniteltu käyttö;
- 4) hyväksynnän ehdot;
- 5) laadunvalvonnan varmentajan nimi ja kotipaikka sekä laadunvalvontasopimuksen päiväys;
- 6) tuotteen merkitseminen;
- 7) tarvittavat suunnittelutiedot, asennusohjeet, käyttö- ja huolto-ohjeet, varastointiohjeet;
- 8) hyväksynnän voimassaolo.

Tyyppihyväksyntä annetaan määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. *Tyyppihyväksyntälaitoksen tai ympäristöministeriön tyyppihyväksynnän myöntäjänä on peruutettava tyyppihyväksyntä, jos rakennustuote ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia olennaisia teknisiä vaatimuksia.* Jos tuote siirtyy CE-merkinnän soveltamisalaan, tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy.

---

10 §

Tyyppihyväksyntään liittyvä valvonta

Tyyppihyväksytyt rakennustuotteet laadunvalvonnan varmistuksella on varmistettava, että tuote on tyyppihyväksynnän vaatimusten mukainen ja täyttää lisäksi tyyppihyväksyntää koskevassa päätöksessä asetetut ehdot.

---

10 §

Tyyppihyväksyntään liittyvä valvonta

Tyyppihyväksytyt rakennustuotteet laadunvalvonnan *varmentamisella* on varmistettava, että tuote on tyyppihyväksynnän vaatimusten mukainen ja täyttää lisäksi tyyppihyväksyntää koskevassa päätöksessä asetetut ehdot. *Tyyppihyväksyntälaitoksen tai ympäristöministeriön tyyppihyväksynnän myöntäjänä on peruutettava tyyppihyväksyntä, jos maahantuojaja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja ei korjaa laadunvalvonnan varmentamisessa havaittuja puutteita. Tyyppihyväksyntäpäätös on peruutettava viipymättä, jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on kieltänyt rakennustuotteen käyttämisen tai määrännyt maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin tuotteen poistamiseksi markkinoilta.*

---

12 §

Varmennustodistuksen käyttäminen

Varmennustodistuksen käyttämisen edellytyksenä on lisäksi valmistajan ylläpitämä tuotannon sisäinen laadunvalvonta ja testaus. Laadunvalvonnan varmentaja varmentaa sisäisen laadunvalvonnan tekemällä sitä koskevan alkutarkastuksen, valvomalla sitä jatkuvasti sekä arvioimalla ja hyväksymällä sen.

---

12 §

Varmennustodistuksen käyttäminen

Varmennustodistuksen käyttämisen edellytyksenä on lisäksi valmistajan ylläpitämä tuotannon sisäinen laadunvalvonta ja testaus. Laadunvalvonnan varmentaja varmentaa sisäisen laadunvalvonnan tekemällä sitä koskevan alkutarkastuksen, valvomalla sitä jatkuvasti sekä arvioimalla ja hyväksymällä sen. *Varmennustodistuksia myöntävän hyväksytyt toimielimen on peruutettava varmennustodistus, jos maahantuojaja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja ei korjaa laadunvalvonnan varmentamisessa havaittuja puutteita. Varmennustodistus on peruutettava viipymättä, jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on kieltänyt rakennustuotteen käyttämisen tai määrännyt maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin tuotteen poistamiseksi markkinoilta.*

---

14 §

Varmennustodistuksen myöntäminen

Varmennustodistuksessa tai sen liitteessä on oltava seuraavat tiedot:

- 1) valmistaja ja hakijan nimi ja kotipaikka;
- 2) tuotteen nimi ja kuvaus tuotteesta;
- 3) tarpeelliset tiedot tuotteen ominaisuuksista, käyttötavoista sekä muista tuotteen käyttöön liittyvistä seikoista;
- 4) tiedot arviointimenetelmistä.

Varmennustodistus annetaan määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Hyväksytty toimieliin voi tarvittaessa edellyttää määräaikaisarviointia sen varmistamiseksi, että tuotteen ominaisuudet vastaavat valmistajan ilmoittamia ominaisuuksia. Toimituseräkohtaisesti tarkastetut tuotteet saadaan ottaa käyttöön vasta, kun hyväksytty toimieliin on antanut kyseistä erää koskevan varmennustodistuksen.

14 §

Varmennustodistuksen myöntäminen

Varmennustodistuksessa tai sen liitteessä on oltava seuraavat tiedot:

- 1) valmistajan nimi ja kotipaikka;
- 2) tuotteen nimi ja kuvaus tuotteesta;
- 3) tarpeelliset tiedot tuotteen ominaisuuksista, käyttötavoista sekä muista tuotteen käyttöön liittyvistä seikoista;
- 4) tiedot arviointimenetelmistä;
- 5) hyväksynnän voimassaolo.

Varmennustodistus annetaan määräajaksi, enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Hyväksytty toimieliin voi tarvittaessa edellyttää määräaikaisarviointia sen varmistamiseksi, että tuotteen ominaisuudet vastaavat valmistajan ilmoittamia ominaisuuksia. Toimituseräkohtaisesti tarkastetut tuotteet saadaan ottaa käyttöön vasta, kun hyväksytty toimieliin on antanut kyseistä erää koskevan varmennustodistuksen. *Varmennustodistus on peruutettava, jos rakennustuote ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia olennaisia teknisiä vaatimuksia. Jos tuote siirtyy CE-merkinnän soveltamialaan, varmennustodistuksen voimassaolo päättyy.*

16 §

Valmistuksen laadunvalvonnan sisältö

Laadunvalvonnassa valmistaja ylläpitää tuotannon sisäistä laadunvalvontaa ja testausta. Laadunvalvonnan varmentaja varmentaa sisäisen laadunvalvonnan tekemällä sitä koskevan alkutarkastuksen, valvomalla sitä jatkuvasti sekä arvioimalla ja hyväksymällä sen. Laadunvalvontaan voi kuulua tuotantolaitoksesta otettujen ja markkinoilta hankittujen tuotteiden testauksia.

16 §

Valmistuksen laadunvalvonnan sisältö

Laadunvalvonnassa valmistaja ylläpitää tuotannon sisäistä laadunvalvontaa ja testausta. Laadunvalvonnan varmentaja varmentaa sisäisen laadunvalvonnan tekemällä sitä koskevan alkutarkastuksen, valvomalla sitä jatkuvasti sekä arvioimalla ja hyväksymällä sen. Laadunvalvontaan voi kuulua tuotantolaitoksesta otettujen ja markkinoilta hankittujen tuotteiden testauksia. *Valmistuksen laadunvalvonnasta annettu sertifikaatti on peruutettava, jos rakennustuote ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaisia olennaisia teknisiä vaatimuksia. Laadunvalvonnan varmentajan on peruutettava sertifikaatti, jos maanhantuoja tai valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja ei korjaa laadunvalvonnan var-*

mentamisessa havaittuja puutteita. Sertifiikaatti on peruutettava viipymättä, jos Turvalisuus- ja kemikaalivirasto on kieltänyt rakennustuotteen käyttämisen tai määrännyt maahantuojan tai valmistajan tai tämän valtuuttaman edustajan ryhtymään toimenpiteisiin tuotteen poistamiseksi markkinoilta. Jos tuote siirtyy CE-merkinnän soveltamisalaan, sertifiikaatin voimassaolo päättyy.

---

36 §

Muutoksenhaku toimielimen päätökseen

Hakemuksesta annettuun toimielimen päätökseen saa vaatia oikaisua *päätöksen tekijältä* siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

36 §

Muutoksenhaku

Hakemuksesta annettuun toimielimen päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Muuhun tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen sekä oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Tyyppihyväksynnän, varmennustodistuksen ja valmistuksen laadunvalvonnasta annetun sertifiikaatin peruuttamista koskevaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Hallinto-oikeuden päätökseen toiminnan keskeyttämistä sekä valtuutuksen ja hyväksymisen peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .